

Hur funkar det att jobba i annat nordiskt land?

Vad fungerar, och vad fungerar inte på den nordiska arbetsmarknaden? Det går man till botten med i en rapport från Naturvetarna. Här möter du några naturvetare som har tagit steget över gränsen.

TEXT: Lars-Erik Liljebäck

Malin letar oljespill i ishavet

Var om inte i Norge forskar man på oljeutsläpp? För att hitta oljespill används satelliter, vars data analyseras av den forskargrupp som Malin Johansson tillhör på Norges arktiska universitet.

Malin Johansson är forskare på världens nordligaste universitet i Tromsø.

Där bedrivs en stor spännvidd av forskning. Hennes fokus ligger på att detektera oljespill i haven och att separera det från nyfrusen havsis.

– Hittills har det inte skett något stort oljespill under vintern i Arktis, men risken ökar ju fler fartyg som rör sig där när den globala uppvärmningen gör att isen smälter och öppnar upp för sjöfart.

Till sin hjälp har hon satelliter som regelbundet tar bilder av världshaven och skickar data som analyseras av forskarna. Tekniken som används gör att insamling av data kan göras även när det är molnigt och på natten.

– Det är viktigt att oljespill snabbt kan lokaliseras så att rätt insatser kan göras för att minimera skadan.

Tekniken bygger på att olja dämpar vågorna. Så du menar att man guter olja på vågorna, i bokstavig mening?

– Ja, så kan man säga. Vi mäter avsaknaden av små vågor, vilket sa-

telliterna kan se. Men de kan inte skilja på olika oljor, det innebär att även naturliga fiskoljor registreras som oljespill.

Så nu är utmaningen att hitta metoder som gör att satelliterna kan skilja råolja från nyfrusen havsis och fiskolja, som kan ha sin källa i fiskrens från båtar eller döda valar.

Hur hamnade du här?

– Jag jobbade på Chalmers och blev tipsad att söka forskartjänsten. Att jag gärna seglar, åker skidor och vandrar i fjällen bidrog till att jag tog steget.

Hon tycker att kulturskillnaderna mellan länderna är små, vilket gäller även i forskningsvärlden. I Malin Johanssons forskargrupp är det 17 personer. Flera av dem kommer från Norge och Sverige, och övriga Europa, liksom från Asien och Mellanöstern.

– Däremot finns ingen svensk fikakultur och arbetsveckan är 37,5 timmar. Lönen kommer den tolfte i varje månad, i stället för den tjugofemte som vi är vana vid.

Hur är löneläget?

– Lönerna är lite högre än i Sverige, men det är dyrare att leva och bo i Norge. Å andra sidan är semestern kortare här. 25 dagar upp till 60 års ålder och 30 dagar därefter för oss som är anställda på universitetet.

Det mesta tycker hon fungerar bra

”Lönerna är lite högre än i Sverige, men det är dyrare att leva och bo i Norge.”

och det är lätt för en svensk att jobba i Norge. Mycket av socialförsäkringssystemet hänger ihop och förs över när man flyttar mellan länderna.

– En skillnad är att vid vård av sjukt barn, får vardera föräldern vara hemma med sjuka barn med lön under max 15 dagar per år.

Malin Johansson

Utbildning: Disputerad naturgeograf i fjärranalys och glaciologi, Stockholms universitet.

Ålder: 39 år.

Fritid: Seglar, vandrar i fjällen och åker skidor.

Bästa Norgetips: Vandra på Senja, en ö lite väster om Tromsø med storslagen natur.

Att leva i Tromsö har sina sidor. Under två månader reser sig inte solen över horisonten.

– Det kompenseras bland annat av norrsken och att det är en

trevlig stad att bo i nära naturen. Små missförstånd kan uppstå i språket, i den internationella forskarmiljön är arbetsspråket engelska. ◆

Det är lätt för en svensk att jobba i Norge och stora delar av socialförsäkringssystemet hänger ihop. ↓

Att tänka på:

A-kassan är obligatorisk och avgiften betalas via skattsedeln. Man måste ha jobbat heltid under minst åtta veckor innan man kan få ersättning. Därför är ett tips att stå kvar i svensk a-kassa under den tiden.

Sjukförsäkringen är bättre än den svenska, utan karenstid och 100 procent i ersättning.

Se till att skaffa ett skattekort. I annat fall drar arbetsgivaren 50 procent av din lön, som du får tillbaka senare.

Du betalar mindre i skatt än norrmännen, som i de flesta fall har en skattesats på 36 procent. Hur mycket svenskar betalar beror bland annat på var i Norge man jobbar. I normalfallet är skatten 20-25 procent för svenskar som jobbar i Norge.

Stannar du längre än sex månader får du ett tillfälligt norskt personnummer.

Läs mer: jobbainorge.se